

BouwKennis Whitepaper

Duurzaamheid België

Inleiding

De kredietcrisis en de bijbehorende recessie raken ook de Belgische economie en in het bijzonder de Belgische bouwsector. De Belgische economie groeide over heel 2008 nog licht, maar voor 2009 verwacht de Europese Commissie een daling van 1,9%. De omzet van de bouwsector daalde in het eerste kwartaal van 2009 met gemiddeld 40%. Toch laten veel bedrijven zich hierdoor niet uit het veld slaan. Voor het tweede kwartaal verwacht een kwart van de Belgische bouwsector dat de omzet zal stijgen. Dat deze stijging niet vanzelf zal gaan, onderkennen de bouwbedrijven als eerste, gemiddeld 48% van hen verwacht dat de concurrentiedruk zal toenemen. De ogen van de sector zijn gericht op de renovatie van woongebouwen, waar een stijging wordt verwacht in verband met teruglopende nieuwbouw. De verwachtingen voor de utiliteitsbouw stemmen niet vrolijk. Het aantal verleende vergunningen en het vergund volume is duidelijk teruggelopen in 2008. Voor 2009 is nog een verdere terugval van het aantal en het volume te verwachten.

De Belgische bouwsector heeft er beter voorgestaan, maar de huidige situatie biedt ook kansen. In deze whitepaper geven we inzicht hoe de Belgische professional in de bouw over duurzaamheid denkt. Daarnaast biedt deze whitepaper inzicht hoe de Belgische consument over energiebesparing denkt.

Deze whitepaper is gebaseerd op het BouwKennis Jaarrapport België 2009-2010. Alle informatie over dit rapport kunt u vinden op www.bouwkennis.nl.

Met vriendelijke groeten,

Boudewijn Goedhart
Directeur

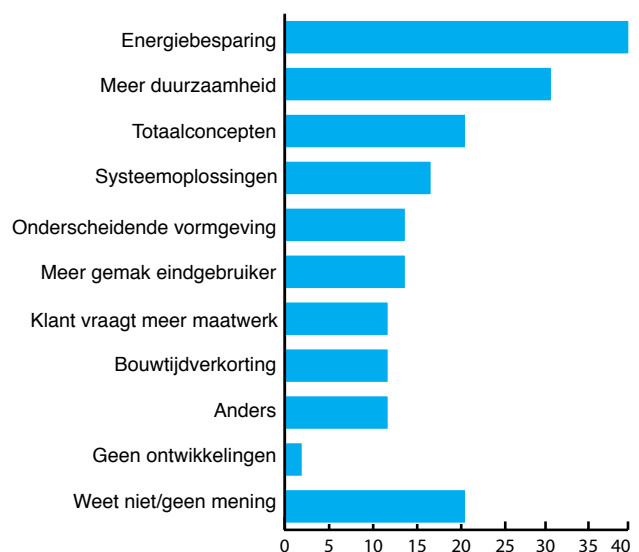
Duurzaamheid

Als gevolg van overheidsmaatregelen, groeiende maatschappelijke bewustwording en bezorgdheid rondom klimaatverandering neemt duurzaamheid een steeds belangrijkere positie in binnen de maatschappij. Ook de bouwsector blijft niet achter. Bouwbedrijven houden steeds meer rekening met energieverbruik. Dit geldt zowel voor hun eigen energieverbruik als voor de energieprestaties van de projecten die ze bouwen. De bouwsector kan hierbij uit diverse mogelijkheden kiezen, zoals isolatie, zonne-energie en waterbesparing.

Research en Development

Aan de fabrikanten is gevraagd of er ontwikkelingen zijn op het gebied van Research & Development en zo ja, op welke trends de R&D-afdelingen inspelen. De bouwmaterialenindustrie kan door zijn antennefunctie belangrijke ontwikkelingen in de sector signaleren en hierop inspelen. De belangrijkste trend is volgens vier op de tien fabrikanten het zoeken naar energiebesparende oplossingen. Daarnaast wordt het streven naar meer duurzaamheid door 31% vermeld. Het kan hier gaan om duurzame bouwmaterialen, maar ook om bouwwerken die langer meegaan. Er kan dus gesteld worden dat milieuvriendelijkheid de belangrijkste trend is waar R&D-afdelingen zich op richten.

Figuur. 8.1 Trends waar R&D-afdelingen op inspelen (in %)

Bron: BouwKennis, april 2009

Duurzaam bouwen

Er wordt veel gesproken over duurzaam bouwen, maar wat is duurzaam bouwen eigenlijk? Hiervoor bestaat niet één duidelijke definitie, het werkkterrein is dan ook erg breed. Over het algemeen omvat duurzaam bouwen de thema's grondstoffen, afval, energie, vormgeving en ruimte. Bij duurzaam bouwen staat centraal dat de ontwikkeling voorziet in de behoefte van de huidige generatie, zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien. Het woord duurzaam kan op meerdere manieren geïnterpreteerd worden: als technisch duurzaam of milieuduurzaam. Het woord 'duurzaam' in duurzaam bouwen en duurzame ontwikkeling betreft in eerste instantie milieuduurzaamheid. Technisch duurzame oplossingen (met een lange levensduur) vallen daarmee niet per definitie onder de term duurzaam bouwen. Uiteraard wordt er wel gestreefd naar technisch duurzame oplossingen, omdat ook sloop of renovatie het milieu belast. Dit staat bij duurzaam bouwen echter op een tweede plaats.

Belang van duurzaam bouwen

Duurzaam bouwen is niet alleen een bekend begrip binnen de bouwsector, de toepassing ervan is volgens ruim 85% ook (zeer) belangrijk. Bij de architecten is het aandeel dat de toepassing van duurzaam bouwen (zeer) belangrijk vindt met 95% duidelijk het grootst. In de bouwsector zijn er nauwelijks bedrijven die het toepassen van duurzaam bouwen onbelangrijk vinden. Alleen bij de onderaannemer wordt dit door 1% van de bedrijven aangegeven. Het aandeel bedrijven in de bouwsector dat het niet weet of geen mening heeft, ligt rond de 4%.

Aan de ondervraagden die het (zeer) belangrijk vinden dat er duurzaam gebouwd wordt, is gevraagd waarom ze de toepassing van duurzaam bouwen (zeer) belangrijk vinden. Hierbij wordt vooral vermeld dat duurzaam bouwen nodig is om de toekomst van de aarde veilig te stellen. In het verlengde hiervan stellen de marktpartijen dat energiebronnen en grondstoffen niet onuitputtelijk zijn en dat duurzaam bouwen het milieu ten goede komt. Dat duurzaam bouwen vaak kwalitatief betere producten oplevert, wordt ook vaak vermeld. Een andere veelgehoorde reden waarom duurzaam bouwen toegepast moet worden, is dat het de levensduur van een gebouw verlengt. Hoewel duurzaam bouwen tijdens het proces zelf duurder is, zal er later op onderhoud- en renovatiekosten bezuinigd worden.

Toepassen van duurzaam bouwen

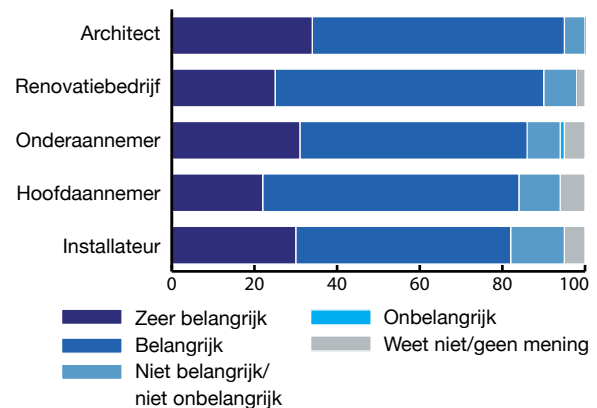
Gemiddeld driekwart van de bedrijven zegt duurzaam te bouwen. Verreweg het grootste deel van de bedrijven die duurzaam bouwen geeft aan dit te doen vanwege eisen van particuliere klanten. Gemiddeld 62% noemt dit als de belangrijkste reden voor duurzame bouw. Particulieren zijn de belangrijkste opdrachtgevers zijn voor de bouwsector. De verwachting is dat deze groep de komende jaren nog belangrijker zal worden, zo blijkt uit het BouwKennis Jaarrapport België. Door een groeiende vraag naar duurzame oplossingen en energiezuinig wonen, oefenen particuliere klanten een grote invloed uit op het gebied van duurzaam bouwen en renoveren. Duurzaam bouwen om maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen en omdat dit op termijn geld oplevert, komen op de tweede en derde plaats met respectievelijk 44% en 40%. Eisen vanuit het Bouwbesluit motiveert slechts 14% van de partijen om DuBo-maatregelen toe te passen.

Figuur 16.8 Belangrijkste redenen om DuBo-maatregelen toe te passen in de organisatie (in %)

	Eisen van particuliere klanten	Maatschappelijk verantwoordelijk	Levert op termijn geld op	Eisen van opdrachtgevers	Integraal onderdeel bedrijfsbeleid	Eisen vanuit de gemeente	Profilering	Eisen vanuit het Bouwbesluit	Anders	Weet niet/geen mening
Renovatiebedrijf	76	41	56	35	21	26	18	18	0	0
Onderaannemer	70	43	33	26	9	11	9	2	0	0
Hoofdaannemer	63	31	33	35	28	7	13	15	0	0
Architect	51	75	37	25	41	37	25	14	0	0
Installateur	49	31	43	22	22	10	16	19	3	3

Bron: BouwKennis, april 2009

Figuur 16.2 Belang toepassing duurzaam bouwen (in %)

Bron: BouwKennis, april 2009

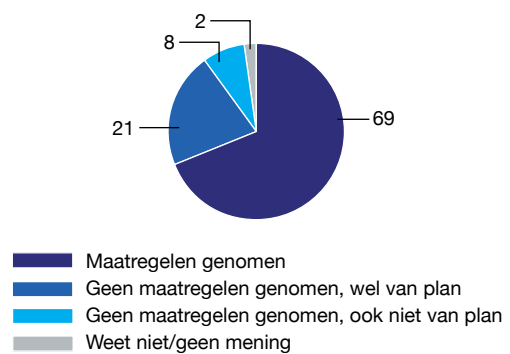
Energiebesparende consumenten

De investering in milieuvriendelijke energie vertoont in België een stijgende lijn. Dit heeft onder meer te maken met een belangrijke stimuleringspolitiek van de verschillende overheden, sterk gestegen prijzen voor fossiele brandstoffen en een positief imago van duurzame energie. Eén van de terreinen waarop veel bereikt kan worden op het gebied van energiebesparing is de bestaande woningbouw. Uit de Belgische woningvoorraad- en bouwproductiecijfers blijkt dat een aanzienlijk deel van de Belgische woningvoorraad is gebouwd voordat de huidige mogelijkheden om energie te besparen beschikbaar waren.

Energie- en kostenbesparende maatregelen

Consumenten hebben inmiddels een scala aan mogelijkheden tot hun beschikking om de woning energie- en kostenbesparend te maken. Hierbij kan worden gedacht aan zonne-energie of een warmteterugwinsysteem. Maar ook aan energiebesparende handelingen zoals korter douchen of de lampen minder gebruiken. Ruim twee op de drie Belgische huishoudens heeft inmiddels energie- en kostenbesparende maatregelen genomen. Nog eens 21% heeft nog geen maatregelen genomen, maar is dit wel van plan. Slechts 8% heeft geen maatregelen genomen en is dit ook niet van plan. Consumenten tot 35 jaar lijken energiebespawuster dan mensen tussen 35 en 55 jaar en 55- plussers. Hoewel jongeren minder vaak energie- en kostenbesparende maatregelen genomen hebben dan gemiddeld, zijn ze wel vaker van plan om deze te nemen. Van de jongeren tot 35 jaar heeft in totaal 96% maatregelen genomen of heeft het voornemen dit te doen.

Figuur 19.1 Energie- en kostenbesparende maatregelen genomen (in %)

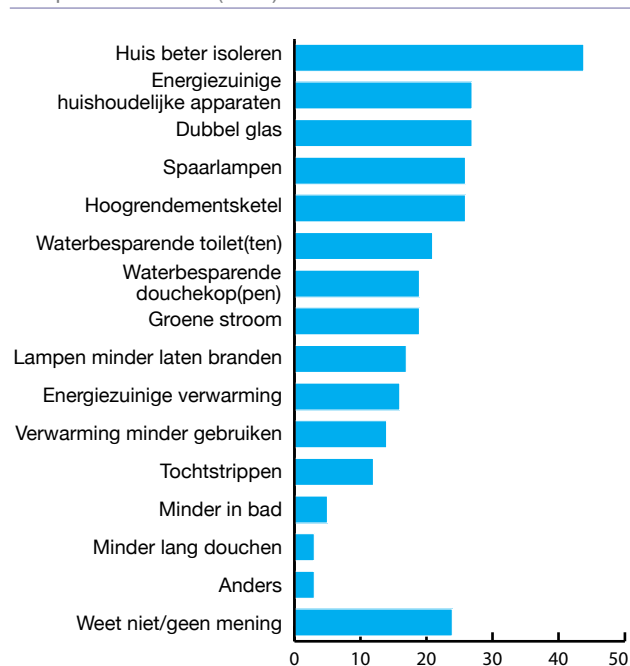

Bron: *BouwKennis*, april 2009

Geplande maatregelen

Van de huishoudens die nog van plan zijn om energiebesparende maatregelen te nemen, zijn de meeste huishoudens van plan om de woning beter te isoleren. Ook het gebruiken van energiezuinige huishoudelijke apparaten en de toepassing van dubbel glas is bij veel huishoudens een voornemen. Dit kan in de hand gewerkt zijn door de invoering van het energieprestatiecertificaat voor woningen. Eigenaars moeten voortaan bij de verkoop of verhuur van een woning een certificaat overleggen dat aangeeft hoe het gesteld is met het energieverbruik van die woning. Isolatie kan ervoor zorgen dat dit certificaat een stuk positiever uitvalt. Een kwart van de huishoudens weet nog niet welke maatregelen ze toe zullen passen. Hier ligt dus een kans voor de markt om deze twijfelaars naar zich toe te trekken. Onder jongeren tot 35 jaar zullen de kansen het grootst zijn. Vrijwel alle mogelijke maatregelen worden door jongeren vaker dan andere leeftijdscategorieën genoemd.

Figuur 19.3 Energie- en kostenbesparende maatregelen van plan te nemen (in %)

Bron: BouwKennis, april 2009

BouwKennis

Bouwen begint met BouwKennis. Want BouwKennis is dé informatieleverancier voor de bouw-, vastgoed- en installatiesector. BouwKennis volgt alle belangrijke bronnen uit de markt. Daardoor beschikt u over relevante en actuele marktinformatie zonder dat u zelf hoeft te investeren in eigen onderzoek.

Bovendien verricht BouwKennis samen met USP Marketing Consultancy doelgericht en onafhankelijk multi-cliëntonderzoek. Dat betekent unieke content en marktinformatie die voor meerdere marktpartijen relevant is. Meer dan duizend organisaties hebben het gemak en de unieke marktinformatie van BouwKennis al ontdekt. Zij gebruiken de marktinformatie als basis voor hun strategie en beleid. Omdat niet alle bedrijven dezelfde informatiebehoefte hebben, heeft BouwKennis verschillende producten. Steeds met hetzelfde doel: informatie bieden waarop u kunt bouwen.

Colofon

Uitgever

BouwKennis BV
Max Euwelaan 51
3062 MA ROTTERDAM
T 010-2066996
E info@BouwKennis.nl
www.BouwKennis.nl

Redactie

Remco Tuns (hoofdredacteur)
Lieneke de Boer
Guido van Beek
Jesse van Wayenburg
Leo Kranenburg

Verkoop

Jacco Ridderhof
Frank Oberink
Maurice van Dijk
T 010-2066996

Inlichtingen

T 010-2066996
E info@BouwKennis.nl

Bestellingen

info@BouwKennis.nl

© Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden verveelvoudigd of gedupliceerd.

